

Javier Elzo: “Qualsevol intent romàntic de tornar al passat està abocat al fracàs”

Dv, 2/07/2010 per Catalunya Religió

El catedràtic emèrit de la Universitat de Deusto ha pronunciat la conferència que ha obert aquest matí la VII Càtedra de Pensament Cristià del bisbat d'Urgell

(Bisbat d'Urgell) L'arquebisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra, Joan-Enric Vives, ha inaugurat aquest divendres a l'Auditori Rocafort de Sant Julià de Lòria la setena edició de la [Càtedra de Pensament Cristià](#) del bisbat d'Urgell, que [enguany](#) debat sobre el tema “Els cristians i el món”.

La primera conferència del seminari, “Els valors religiosos en la societat europea. Diagnòstic i visió de futur”, ha anat a càrrec de Javier Elzo, Catedràtic emèrit de Sociologia de la Universitat de Deusto (Biscaia). Ha iniciat la intervenció aportant algunes dades recents sobre les pràctiques religioses i la percepció que els ciutadans tenen de la importància de la religiositat en la seva vida, d'acord amb els resultats d'una enquesta efectuada a dotze països europeus.

Les dades mostren, d'una banda, que en el període comprès entre el 1990 i el 2009 ha disminuït arreu (i a Espanya d'una manera molt significativa) el nombre de persones que declaren professar alguna religió, alhora que ha crescut, gairebé en igual proporció, els que es declaren ateu. Tanmateix, aquestes dades contrasten amb el 77% de persones que es declaren catòlics a Espanya o amb el 60% de persones que reconeixen dedicar un temps a l'oració en els seus quefers quotidians, al marge que participin o no en l'Eucaristia dominical.

De l'estudi d'aquests resultats estadístics, amb el raonament que les creences religioses no són una invenció cultural, sinó que arrelen “en el més recòndit de l'ésser humà”, Elzo, tot i reconèixer la dificultat d'advertir una perspectiva de futur, avança la hipòtesi que ens trobem en un moment de canvi en què és relativament fàcil reconèixer allò que s'està morint, però on és força difícil identificar allò que està naixent. Un moment complex en el qual, a més, cal saber

mesurar la influència de fenòmens que no havien estat previstos, com la presència creixent de l'islam, especialment als barris perifèrics de moltes grans ciutats de l'Europa occidental, i el ressorgiment del cristianisme ortodox als països de l'Europa oriental després de la desaparició dels règims soviètics ateus.

En aquest context, el sociòleg basc és de l'opinió que “qualsevol intent romàntic de tornar al passat està abocat al fracàs”, per la qual cosa proposa, d'una banda, corregir la manera de comunicar a la societat els valors cristians, i d'altra banda, i sobretot, “redescobrir l'essència del cristianisme des d'un punt de vista més catòlic i universal”.

Les ponències han continuat a partir de les quatre de la tarda, amb la intervenció del jesuïta José María Margenat, professor d'Ètica a la Universitat de Còrdova sobre “Més enllà del laïcisme. La presència pública del cristianisme”. A partir d'una breu anàlisi històrica i del moment present, en què s'aprecia el que ell anomena “el retorn del laïcisme desregulat”, ha argumentat la idea que en el segle XXI el laïcisme es pensarà en claus molt diferents de com s'ha fet fins ara”, de manera semblant a com la fe i els valors cristians hauran de trobar nous camins d'expressió pública en les societats del futur immediat.

També ha intervingut [Francesc Torralba](#), teòleg i catedràtic de Filosofia a la Universitat Ramon Llull amb la conferència “Del particularisme a la consciència global. El paper del cristianisme”. Ha tractat sobre conceptes com el de “consciència global” i sobre quina aportació han de fer els cristians, fins i tot des del punt de vista d'una ètica global, en l'escenari d'un món sense fronteres on tot està cada cop més interconnectat.

A l'acte inaugural de la VII Càtedra de Pensament Cristià del bisbat d'Urgell, a més de l'arquebisbe Vives, ha intervingut el Cònsol Major de Sant Julià de Lòria, Josep Pintat i hi han assistit, entre d'altres personalitats del principat, el ministre d'Afers Exteriors del Govern d'Andorra, Xavier Espot; l'ambaixador d'Andorra a la Unió Europea, Òscar Ribas; l'ambaixador d'Espanya al Principat, Eugeni Bregolat; i el rector de la Universitat d'Andorra, Daniel Bastida; a més d'una vuitantena de persones inscrites en l'edició d'enguany de la Càtedra.

A la seva intervenció en la inauguració de la Jornada, el Cònsol Major ha destacat la característica distintiva de Sant Julià de Lòria com a parròquia universitària i com a cruïlla oberta a la cultura i al pensament, i ha agraït a l'Arquebisbe d'Urgell la important contribució que la Càtedra de Pensament Cristià a aquest tret identitari.

De la seva banda, Vives ha introduït el tema genèric del seminari d'enguany tot recordant que els cristians som una gran família molt diversa, on es poden trobar actituds que van des del recolliment contemplatiu fins al compromís social més elevat en favor d'aquells que menys tenen i que més necessiten de la nostra ajuda i comprensió; però, des d'un extrem a l'altre, tots comparteixen la convicció que cal aportar el propi esforç per ajudar que el món vagi endavant. En aquest sentit, ha comentat un text del segle II d'autor anònim, la “Carta a Diognet”, on ja es reflecteix plenament la relació integradora que des d'un bon principi ha existit entre els cristians i el món que els ha tocat viure en cada moment de la història.